

УСТАВ
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВЕТЛИНА 1861“ - гр. ШИПКА

Народно читалище „Светлина“ е учредено през 1861г. Читалището има значим принос за формирането на народната душевност и култура, за развитието на библиотечното и музикално познание на жителите на града, за разпространението на знания и усъвършенстване на хората. Читалището е основата на духовния живот на града и с разноликата си народополезна дейност оставя ясна диря в живота на поколенията от гр. Шипка.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Народно читалище „Светлина 1861“ гр. Шипка е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява общински и държавни задачи в областта на културата.

(2) То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

(3) Читалище „Светлина 1861“ е юридическо лице с нестопанска цел, наричано по-нататък в Устава за краткост „Читалището“.

Чл. 2. (1) Читалището не е политическа организация и в неговата дейност може да участват физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание и юридически лица, по определени от Общото събрание критерии, условия и ред.

Чл. 3. (1) Читалището е юридическо лице и подлежи на вписване в регистъра на Старазагорския Окръжен съд.

(2) Седалището на Читалището е град Шипка ул „Боян Чомаков“ 4, община Казанлък, област Стара Загора.

(3) Адреса на управлението: град Шипка, ул „Боян Чомаков“ 4, община Казанлък, област Стара Загора.

(4) Наименованието на Читалището се изписва на български език.

(5) Читалището може да има клонове, създадени по реда, предвиден от ЗНЧ.

Чл. 4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координацията с държавните и общински органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия.

Чл. 5. Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, без да ограничава самоуправлението на собствената си дейност, като запазва своята автономия и имуществото си.

Чл. 6. (1) Читалището работи във взаимоотношения с други културни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интереси.

(2) Всички членове на Читалището спазват прокламираните принципи в този Устав.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл. 7. Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите свързани с :

1. Развитие и обогатяване на културния живот на населението.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
3. Разгръщане на творческите заложби на подрастващото поколение и приобщаване към ценностите и постиженията на науката , изкуството и културата.

Чл. 8. За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:

1. Поддържа библиотека.
2. Поддържа музейна сбирка „Чирпанлиева къща“.
3. Поддържа галерия.
4. Организира школи, кръжоци, клубове, концерти, представления, празненства, чествания, фестивали, конференции и други научни форми, издава печатни материали, свързани с неговата дейност и съответстващи на закона за народните читалища и Устава.
5. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
6. Организира и провежда прояви от общински, регионален, национален и международен характер за претворяване на принципите на читалищната дейност.
7. Поставя своята дейност на широка обществена основа, като организира, насърчава и всестранно разгръща творческа дейност и инициатива на деятелите и любителите, които обединява.
8. Осъществява сътрудничество с други сдружения и формации.
9. Подпомага личностната и социалната реализация, интеграция, обществена и културна изява на децата и младежите, на хората със специфични потребности, с увреждания и в неравностойно положение.
10. Съдейства за професионалното обучение на специалистите, работещи в структурните звена на читалището.
11. Изгражда, управлява и поддържа обекти и съоразения за развитие на читалищната дейност.

Чл. 9 (1) Читалището може да извършва стопанска дейност и услуги.

(2) Тази стопанска дейност трябва да подпомага изпълнението на основните задачи , цели и функции на читалището:

1. Стопанска дейност може да се извършва чрез собствени , търговски или граждански дружества , или чрез членство в търговското дружество с други юридически субекти.
2. Допълнителни стопански дейности не могат да се осъществяват в нарушение на законодателството в България.
3. Положителните финансови резултати от своята дейност Читалището няма да разпределя като печалба , в полза за своите членове , а за читалищна дейност.

(3) Читалището подпомага финансово развитието на своите дейности по регламентираните правила и позволени от Устава.

(4) За постигане на своите цели Читалището може да извършва допълнителна стопанска дейност като:

1. Предлага услуги в областта на културно-просветното дело.
2. Организиране на представителни и демонстрационни прояви.
3. Придобиване и управление на движима и недвижима собственост, като и ограничени вещни права.
4. Предлагане , регистриране , покупка , придобиване , защита , продължаване и подновяване в страната и чужбина права върху

телевизионни , интернет или радио илъчвания , авторски и сродни права , лицензи , търговски марки , дизайни , откриване и изменения на тези права и обекти, предоставяне на ползването им на трети лица.

5. Организиране на публични благотворителни акции в подкрепа на общественополезните цели и дейност на Читалището.

6. Учредяване на търговски дружества , придобиване на дялове и акции в търговски дружества.

7. Придобиване и получаване на доходи на ценни книжа , управление и разпореждане с телевизионни , радио и интернет права върху излъчването на проявите , организирани или разрешени от Читалището.

8. Управление и разпореждане със спонсорските и рекламни права върху проявите организирани или разрешени от Читалището.

9. Сдружаване с трети лица за извършване на съвместна дейност.

10. Друга дейност , която не е забранена със закон.

(5) Приходите от стопанската дейност може да се използват само за читалищни цели.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ , ПРЕКРАТЯВАНЕ , ЧЛЕНСТВО

Чл.10. Основаване и правоприемство

1. Читалище „Светлина“ е основано през 1861 година.

2. Читалището е регистрирано в Окръжния съд Стара Загора в съответствие със Закона за Народните читалища и се вписва в публичния регистър на Министерството на Културата.

3. Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелства се заявява в съда в съответствие със Закона за народните читалища.

Чл.11. Прекратяване на Читалището.

1. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, взето в съответствие с Устава и вписано в регистъра на окръжния съд.

2. Читалището може да бъде прекратено и по решение на окръжния съд, съгласно предвидените разпоредби в ЗНЧ.

Чл.12. (1) Членовете на читалището могат да бъдат индивидуални, колективни, спомагателни и почетни.

(2) Членството в Читалището е доброволно.

(3) Членските права и задължения са непрехвърлими и не преминават върху други лица при прекратяване.

(4) Членовете не отговарят за задълженията на Читалището.

Чл.13 (1) Индивидуални членове.

1. Индивидуалните членове са български граждани, навършили 18 години.

2. Индивидуалните членове са действителни и спомагателни.

(2) Действителните членове са дееспособни лица, които плащат редовно определения размер на годишния членски внос от Общото събрание на Читалището.

(3) Ако не бъде определен размерът на годишния членски внос от Общото събрание за текущата година до приемането на годишния бюджет за съответната година, остава утвърдения размер за предходната година.

(4) Право на глас в Общото събрание имат само тези читалищни членове, които са внасяли членския си внос за всяка предходна

година и са платили в пълен размер определения членски внос за текущата година до 7 календарни дни преди провеждането на Общото събрание.

(5) Спомагателни членове са лица не навършили 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи и имат съвещателен глас.

(6) Спомагателните членове плащат членския си внос в намален размер, определен от Читалищното настоятелство, който не може да бъде по-голям от 50% от размера на членския внос на редовните членове-физически лица.

(7) Членството се учредява или продължава с акта на плащането на членския внос.

(8) Действителното и спомагателно членство се прекратява:

1. Когато не е платен членския внос в рамките на предходната календарна година;

2. Когато общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушение на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в особено големи размери.

Чл. 14. Членствени права на действителните индивидуални членове.

(1) Членовете на Читалището имат право:

1. Да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях.

2. Да получават информация за дейността на читалището, ако пожелаят;

3. Да участват в обсъждане дейността на читалището;

4. Да ползват с предимство неговата база и услугите му;

5. Да изказват свободно своето мнение и да защитават позицията си по дейността на Читалището;

(2) Членовете на Читалището могат да получават морални и материални награди, стимули и помощи за активно участие и принос в постигане целите на Читалището.

(3) Всички членове на читалището са длъжни:

1. Да спазват Устава и решенията на Читалищното настоятелство;

2. Да участват спред възможностите си в дейността на читалището;

3. Да опазват имуществото и предприемат стъпки за обогатяването му.

4. Да не уронва доброто име на Читалището.

5. Да съдействат за постигане целите на читалището и за неговото финансово и организационно укрепване.

6. Да плащат в срок и редовно определяния годишен членски внос.

(4) Спомагателни членове са лица до 18 години, но навършили 14 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи и имат съвещателен глас.

(5) Спомагателните членове имат право:

1. Да участват в дейността на читалището.

Чл. 15. Колективни членове.

(1) Колективни членове на Читалището могат да бъдат:

1. Професионални и стопански организации.

2. Търговски и граждански дружества, регистрирани по установения ред, фондации, кооперации и сдружения с нестопанска цел.

3. Културно-просветни и любителски клубове, творчески

колективни , учебни и здравни заведения.

(2) Колективните членове съдействат :

1. За осъществяване на целите на Читалището.
2. Подпомагат финансово дейностите и поддържането и обогатяването на материалната база.

3. Имат право на един глас в Общото събрание на читалището .

(3) Членството на колективните членове се учредява и поддържа чрез писмен договор , с които немогат да се накърняват интересите на читалището.

(4) Колективното членство се учредява по предложение на Читалищното настоятелство.

(5) Членствените отношения възникват от датата на решението за одобрение от Читалищното настоятелство.

(6) Колективното членство се прекратява по писмено искане на колективен член.

Чл.16. (1) Почетните членове на Читалището са български и чужди физически и юрисически лица и организации с изключителни залуги към него.

(2) Почетните членове на Читалището се приемат или определят от Читалищното настоятелство.

(3) Почетните членове имат право на съвещателен глас в общото събрание на Читалището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.17.Органи за управление на Читалището са :

1. Общото събрание.
2. Настоятелството.
3. Проверителната комисия.

Чл.18.Върховен орган на читалището е Общото събрание .То се състои от всички действителни и колективни членове на Читалището имащи право на глас.

Чл.19. (1)Общото събрание има следните правомощия :

1. Пиема, изменя и допълва Устава .
2. Избира и освобождава членове на Читалищното Настоятелство, Проверителната комисия и Председателя.
- 3.Приема вътрешни актове, необходими за организацията на читалищна дейност .
- 4.Приема основни насоки за дейността на Читалището.
5. Взема решения за членуване или прекратяване на членството в читалищното сдружение.
6. Приема бюджета на читалището до 30 март на следващата година;
7. Приема годишния отчет;
8. Определя размера на членския внос;

9. Обявява почетни членове и дарители.

10. Отменя решения на органите на Читалището;

11. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове;

12. Взема решение за прекратяване на читалището

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни за други органи на читалището.

(3) Общото събрание се състои от действителните членове и по един представител на всеки колективен член-юридическо лице, определен от Общото събрание на колективния член.

(4) Всеки действителен член има право на един глас.

Чл. 20. (1) Свикване на общо събрание.

1. Редовно общо събрание на Читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднаж годишно.

2. Извънредно общо събрание може да бъде свикано:

а) по решение на Настоятелството;

б) по решение на Проверителната комисия;

в) по решение на 1/3 от действителните и колективни членове, имащи право на глас.

(2) Поканата за свикване на общо събрание съдържа дневния ред, датата, час, мястото на провеждане и кой го свиква.

(3) Поканата трябва да бъде връчена или получена от всеки колективен или действителен член не по-късно от 7 календарни дни преди датата на провеждането му.

(4) В 7 дневен срок преди дата на провеждане, на общо достъпните места трябва да се постави Обявата за свикване на Общо събрание.

(5) В 7 дневен срок преди датата на провеждане на общото събрание се прекратява събирането на членския внос.

(6) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас действителни и колективни членове на читалището.

(7) При липса на кворум, събранието се отлага с 1 (един) час при същия дневен ред, място и час. В този случай общото събрание е законно, ако на него присъстват не по-малко от 1/3 от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от 50% плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(8) Решенията на общото събрание се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове с право на глас, освен решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11, 12 от Закона за народните читалища, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове.

(9) Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(10) По въпроси, които не са включени в обявения дневен ред, не може да се вземат решения от Общото събрание.

(11) Решенията на Общото събрание подлежат на съдебен контрол относно тяхната законосъобразност и съответствие с Устава и ЗНЧ.

Чл. 21. (1) Изпълнителния орган на читалището е Настоятелството.

(2) Читалищното Настоятелство да се състои най-малко от трима членове избрани за срок до 3 (три) години. Същите не могат да имат по между си роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(3) По право в Настоятелството влиза Председателя на Читалището.

(4) НАСТОЯТЕЛСТВОТО има следните функции:

1. Свиква общото събрание;
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание (ОС);
3. Подготвя и внася в ОС проект за бюджет на Читалището;
4. Утвърждава щата на читалището;
5. Внася ежегодно в общото събрание отчет по бюджета и дейността на читалището;
6. Организира дейността на читалището по подготовката и реализирането на проекти;
7. Назначава Секретаря на читалището.
8. Утвърждава длъжностните характеристики на щатните служители;
9. Приема годишни планове за работата на читалището;
10. Взема решения за сдружаване на читалището;
11. Взема решение за управление и стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на движимо и недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем, за определяне размера на таксите, наемите, за образуване и управление на целеви фондове, получаване и усвояване на дарения.
12. Решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, включително и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и граждански дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището.

13. Взема решения за морално и материално стимулиране и поощряване на читалищните членове, служители и дейци, работещи в читалището.

(5) Настоятелството свиква и провежда своите заседания най-малко веднъж на тримесечие.

(6) Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл. 22. (1) Председателя се избира за срок до три години;

(2) ПРЕДСЕДАТЕЛЯ на Читалището:

1. Организира дейността на читалището съобразно ЗНЧ, устава и Решенията на ОС;

2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;

3. Представява читалището пред трети лица;

4. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството;

5. Председателства общото събрание;

6. Отчита дейността си пред настоятелството;

7. Сключва и прекратява трудови и граждански договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на Настоятелството.

8. Утвърждава длъжностните характеристики на щатните служители;

9. Отчита се за своята дейност пред Общото събрание;

10. Ежегодно в срок до 10 ноември представя на Кмета на Общината предложения за дейността на Читалището през следващата година;

11. Сключва договор с Кмета на Общината за финансово обезпечаване на читалищната дейност.

12. Представя ежегодно до 31 март Доклад за осъществената читалищна дейност в изпълнение на Общинската Програма пред Кмета на Общината и Общинския съвет.

13. В отсъствие на Председателя или при невъзможност за изпълнение на задълженията му функциите му се поемат от секретаря, след решение на ЧН.

Чл. 23. (1) СЕКРЕТАРЯТ на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на ЧН, включително решенията за изпълнения на бюджета.

2. Организира текущата основна и допълнителната дейност на читалището съобразно ЗНЧ, Устава на читалището, Решения за общото събрание и на Настоятелството.

3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания потенциал.

4. Представява Читалището заедно и поотделно с Председателя.

5. Подготвя материалите за заседанията на Настоятелството и общото събрание.

6. Отчита дейността си пред Настоятелството.

7. Отговаря за цялостната административна дейност на Читалището.

8. Осъществява оперативни взаимоотношения с членовете на други читалища и координира дейността между структурните звена в Читалището.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг или съпруга на Председателя на читалището.

Чл. 24. (1) Проверителната комисия се състои от 3 (три) члена и се избира за срок до 3 (три) години.

(2) Не могат да бъдат членове на Проверителната комисия лица , които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на Настоятелството.

(3) Проверителната комисия избира свой председател на първото си заседание.

(4) Правомощия на ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ:

1. Комисията осъществява контрол върху дейността на настоятелството , председателя и секретаря на читалището по спазване на закона , устава и решенията на Общото събрание.
2. Да уведомява Общото събрание при констатиране на нарушения , а при наличие на данни за престъпление да информира и органите на прокуратурата.

(5) Комисията взема решения с мнозинство повече от половината присъстващи членове.

Чл.25. Когато поради смърт , трайна физическа невъзможност или подаване на оставка , председателя на читалището престане да изпълнява задълженията си , или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в Устава , в срок до три месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.26. (1) Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия , и за Секретари , лица които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

(2) Членовете на настоятелството , секретаря и председателят на Проверителната комисия, подават декларации за конфликт на интереси , като Декларациите се обявяват по съответен ред.

(3) Решенията на всички органи , приети в изпълнение на техните правомощия , са задължителни за членовете на Читалището.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.27. Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими вещи, ценни книжа, авторски права , вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти и други права и задължения.

Чл.28. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна и информационна дейност .
3. Субсидия от държавния и от общинския бюджет.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.
6. Други приходи, включително от стопанска дейност.

Чл.29. (1) Единния читалищен бюджет се формира от всички

приходоизточници-собствени и от субсидии.

Чл. 30. (1) Счетоводна отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.

(2) Читалището има пълна самостоятелност при разпореждането със собствените и предоставените финансови средства.

(3) Читалището може да има собствени разплащателни сметки в българска и чуждестранна валута.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 30. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание или на Окръжен съд Стара Загора.

Чл. 31. (1) Окръжния съд постановява решение за прекратяване на читалището , когато:

1. Дейността му противоречи на Закона за народните Читалища, Устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се ползва според целите и предмета на дейността на читалището .
3. При наличие на трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години.
4. Не е учредено по законовия ред .
5. Е обявено в несъстоятелност.

(2) Министърът на културата или прокурорът могат да поискат от Окръжния съд да постанови решение за прекратяване на читалището.

(3) При прекратяване на Читалището се извършва ликвидация.

ГЛАВА СЕДМА

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

I. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. (1) Председателят или Секретарят , когато предоставят имущество на читалището за възмездно или безвъзмездно ползване : за хазартни игри ; за дейност на нерегистрирани религиозни общности по Закона за вероизповеданията; за постоянно ползване от политически партии и организации; на председателя; на членовете на настоятелството на проверителната комисия, и на членовете на техните семейства, се наказват с глоба и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището.

(2) Председателят на читалището когато не представи доклад за изпълнението на читалищна дейност и за изразходените бюджетни средства за годината се наказва с глоба.

II. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 33. (1) Символи , знаци и ритуали

1. Читалището има име- „Светлина 1861“ и не може да се променя при никакви обстоятелства , поводи и причини.
2. Читалището има кръгъл печат с надпис Читалище „Светлина

1861" почетен знак и диплом , с който да отличава своите активисти и членове.

(2) Правата върху символиката на Читалището са изключителна неговата собственост.

(3) Използването на символиката от трети лица е възможно само на договорна основа.

(4) Символите , знаците и ритуалите се утвърждават от Читалищното настоятелство.

Чл.37. Празник на читалището е 24 май

III. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Физическите и юридическите лица , които са редовни членове на Читалището към датата на приемане на този Устав , се ползват със статут на действителни членове на Читалището.

2. Избраните: Председател на Читалището , Читалищното настоятелство и Проверителната комисия продължават да изпълняват своите функции в срокът на настоящият си мандат до провеждането на Изборното събрание.

3. Всички заварени актове , приети от Общото събрание и Читалищното настоятелство до датата на приемане на настоящият Устав се прилагат доколкото не му противоречат.

4. Настоящия Устав е приет на Общото събрание на Читалище „Светлина 1861" проведено на **30.март.2010г.**, и влиза в сила от датата на Решението на Старозагорския окръжен съд за вписване на Новия Устав.

5. С приемането на настоящият Устав, се отменя приетия на Общото събрание Устав на читалището на юли.1997г.

Настоящия Устав се изготви в два еднообразни екземпляра-един за Старозагорския съд и един за Читалището!!!